

การศึกษาทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5
A Study of Attitudes towards the Guidance Activities of Mathayomsuksa 2 Students
Academic Year 2019, Singburi School Under the Secondary Education
Service Area Office Singburi 5

นิชาภา ธิพิพัฒน์¹

Nichapa Tapipat¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 และ 2) เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำนวน 504 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนว ชนิดมาตราประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มไม่อิสระกัน (Dependent samples t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 นักเรียนมีทัศนคติต่อกิจกรรมแนะแนวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.47) โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมแนะแนวควรให้ความสำคัญกับการวางแผนการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.69) รองลงมา คือ กิจกรรมแนะแนวควรให้ความสำคัญกับการวางแผนการศึกษาต่อ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.68) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ กิจกรรมแนะแนวควรส่งเสริมทักษะการอ่าน ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.76) และในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 นักเรียนมีทัศนคติต่อกิจกรรมแนะแนวในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.31) โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ กิจกรรมแนะแนวควรให้ความสำคัญกับการวางแผนการศึกษาต่อ ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) กิจกรรมแนะแนวควรส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีมได้ ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) และกิจกรรมแนะแนวควรส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กิจกรรมแนะแนวควรส่งเสริมทักษะการอ่าน ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.64)

2. ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวในภาพรวมของนักเรียน ระหว่างภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ทัศนคติ กิจกรรมแนะแนว

ข้าราชการบำนาญ (ครู) ระดับการศึกษาปริญญาเอก สังกัดสาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปทุมธานี,
retired government officer (Teacher) at Singburi School, Ed.D. Educational Administration at Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal
Patronage Pathum Thani

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: นิชาภา ธิพิพัฒน์, lek_saithong@hotmail.com

รับเมื่อ 20 มิถุนายน 2564 แก้ไข 31 มกราคม 2565 ตอรับเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2565

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study attitudes towards the guidance activities of Mathayomsuksa 2 students, academic year 2019 at Singburi School Under the Secondary Education Service Area Office Singburi 5 and 2) to compare attitudes towards guidance activities of Mathayomsuksa 2 students, between the first semester and the second semester, academic year 2019. The target group was Mathayomsuksa 2 students in Academic Year 2019 at Singburi School Under the Secondary Education Service Area Office Singburi 5, 504 people. The research tool was a 20-item questionnaire on attitudes towards the guidance activities which was a 5-level rating scale. The statistics used in this study were mean, standard deviation, and dependent samples t-test.

The research results were as follows:

1. The first semester of the academic year 2019, overall, the students' attitudes towards the guidance activities was at the high level ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.47). The highest mean was the guidance activities should focus on career planning ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.69), followed by the guidance activities should focus on further study planning ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.68), while the lowest mean was the guidance activities should promote reading skills. ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.76). The second semester of the academic year 2019, overall, the students' attitudes towards the guidance activities was at the highest level ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.31). The top 3 averages with the same mean were the guidance activities should focus on further study planning ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35), the guidance activities should encourage students to work as a team ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35), and the guidance activities should encourage learners to study by themselves ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35), while the lowest mean was the guidance activities should promote reading skills ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.64).

2. The overall mean of students' attitudes towards the guidance activities between the first semester and the second semester in academic year 2019 was statistically significant at the .05 level.

Keywords : Attitude, Guidance activities

ภูมิหลัง

ประเทศไทยต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงจากภายในภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศหลากหลายรูปแบบ เช่น ความขัดแย้งทางการเมือง เศรษฐกิจขาดเสถียรภาพ สถิติอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้น อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องมาจากปัญหาพฤติกรรมของเยาวชน ปัญหาระบบงานนอกระบบ และการค้ามนุษย์ ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ซึ่งในการแก้ไขปัญหาภายใต้การบริหารราชการบ้านเมืองของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญในการพัฒนาคน ที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (2560-2564) สำหรับเป็นเครื่องมือในการกำกับทิศทางเพื่อสร้างผลผลิต ผลลัพธ์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน และแผนพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564) ถือเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นกฎหมายบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2564 นั้น มีหลักการสำคัญ คือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคอนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

โรงเรียนสิงห์บุรี เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จัดการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และมีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 2,890 คน ซึ่งมีพันธกิจ

1) การเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ 2) ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักตนเอง มีทัศนคติและกระบวนการคิดวิเคราะห์ที่เหมาะสมกับวุฒิภาวะ มีความเป็นผู้นำ และนักประชาธิปไตย 3) สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และเกิดประสิทธิภาพ และมีเป้าประสงค์มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม นำอำนวยการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้เทคโนโลยีมาประกอบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (โรงเรียนสิงห์บุรี, 2562)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้ “การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว” เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิต ทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจนักเรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน และมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ให้ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ รัก และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 2) ให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการศึกษา อาชีพ รวมทั้งส่วนตัวและสังคม และ 3) ให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยมีขอบข่าย 1) แนวทางด้านการศึกษา ซึ่งมีขอบข่ายงานตั้งแต่การสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน การฝึกทักษะหรือเทคนิคการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ กิจนิสัยในการเรียน การวางแผนการเรียนที่ดี การรู้ช่องทางการศึกษา และการเลือกทางศึกษาต่อ ตลอดทั้งการสร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต 2) แนวทางด้านอาชีพ ซึ่งมีขอบข่ายงานตั้งแต่การสร้างเจตคติที่ดีต่อการทำงานและการประกอบอาชีพ การสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงของโลก อาชีพการสำรวจอาชีพ การตัดสินใจและวางแผนด้านอาชีพ การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ การเข้าสู่อาชีพและการพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ และ 3) แนวทางด้านส่วนตัวและสังคม ซึ่งมีขอบข่ายงานตั้งแต่การรู้จัก เข้าใจตนเองและผู้อื่น เห็นคุณค่าของตน ผู้อื่น ครอบครัว สังคม รู้จักชีวิตและสังคม

ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การรู้จักปรับตัวและแก้ปัญหา การพัฒนาตนเอง การฝึกทักษะชีวิตและทักษะทางสังคม เพื่อให้มีบุคลิกภาพดี สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่สมบูรณ์ (โรงเรียนสิงห์บุรี, 2562)

ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนกิจกรรมแนะแนวระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มีความตระหนักในการพัฒนาการเรียนการสอนกิจกรรมแนะแนวโดยใช้หลักการสอนของครูแห่งศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ในสถานศึกษาต้องเปลี่ยนไปจากเดิม ครูจึงเปลี่ยนจากผู้สอน (Teacher) มาเป็นผู้ฝึก (Coach) หรือผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียน (Learning Facilitator) ห้องเรียนจะเปลี่ยนจากห้องสอน (Classroom) เป็นห้องทำงาน (Studio) นักเรียนจะเรียนเป็นกลุ่มและร่วมกันทำงานที่เรียกว่า การเรียนแบบโครงการ (Project-Based Learning : PBL) ดังนั้นในภาคเรียนที่ 2/2562 ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงการจัดการกิจกรรมแนะแนวจากที่เคยปฏิบัติในภาคเรียนที่ 1/2562 โดยจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมขอบข่ายงานแนะแนวทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายอย่างเต็มตัว สอดคล้องกับหลักการสอนของครูแห่งศตวรรษที่ 21 ดังกล่าวข้างต้น ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ระหว่างการจัดการกิจกรรมแนะแนวในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ทั้งนี้เพื่อพัฒนากิจกรรมแนะแนวระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีมาตรฐานสากลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

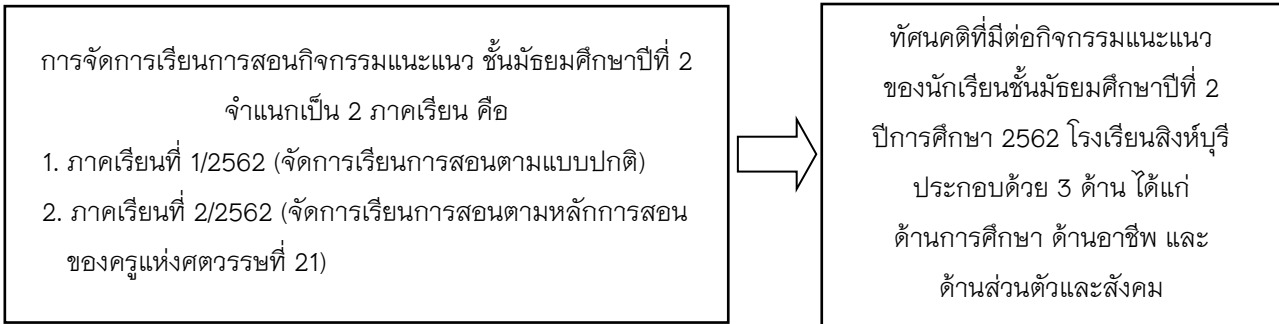
1. เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยโรงเรียนสิงห์บุรีได้จัดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม ดังภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำนวน 504 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยสร้างแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ

ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 20 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติและการสร้างแบบสอบถามทัศนคติจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. จัดทำแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 เป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ

3. นำแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มากกว่า 0.5 ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 ทุกข้อ

4. นำแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.85

5. จัดพิมพ์และสำเนาแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วเพื่อใช้กับกลุ่มเป้าหมายจริงต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติบรรยาย (Descriptive Statistic) คือ ค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 จากระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยใช้สถิติบรรยาย (Descriptive Statistic) คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การแปลความหมายคะแนนระดับความคิดเห็นของทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 รายข้อ ซึ่งใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายตามแนวทางของ Best (1981) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายความว่านักเรียนมีทัศนคติต่อกิจกรรมแนะแนวในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายความว่านักเรียนมีทัศนคติต่อกิจกรรมแนะแนวในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายความว่านักเรียนมีทัศนคติต่อกิจกรรมแนะแนวในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายความว่านักเรียนมีทัศนคติต่อกิจกรรมแนะแนวในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายความว่านักเรียนมีทัศนคติต่อกิจกรรมแนะแนวในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี ระหว่างภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 โดยใช้สถิติการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มไม่อิสระกัน (Dependent samples t-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี และ 2) เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน

สิงห์บุรี ระหว่างภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี จำนวน 504 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี ซึ่งเป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 20 ข้อ ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี

ผลการวิจัยพบว่า ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนว ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมแนะแนวควรให้ความสำคัญกับการวางแผนการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.69) รองลงมาคือ กิจกรรมแนะแนวควรให้ความสำคัญกับการวางแผนการศึกษาต่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.68) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ กิจกรรมแนะแนวควรส่งเสริมทักษะการอ่าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.76) และในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 นักเรียนมีทัศนคติต่อกิจกรรมแนะแนว ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.31) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและมีค่าเท่ากันได้แก่ กิจกรรมแนะแนวควรให้ความสำคัญกับการวางแผนการศึกษาต่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) กิจกรรมแนะแนวควรส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีมได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) กิจกรรมแนะแนวควรส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) กิจกรรมแนะแนวควรส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักในตนเองอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) กิจกรรมแนะแนวควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการทำควมดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) กิจกรรมแนะแนวควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีภาวะผู้นำ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) และกิจกรรม

แนะแนวการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา และมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนวเป็นวิชาที่ช่วยเหลือนักเรียนด้านทักษะชีวิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.45) กิจกรรมแนะแนวควรส่งเสริมให้ผู้เรียนแก้ไขปัญหาตนเองได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.45) กิจกรรมแนะแนวควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.45) และกิจกรรมแนะแนวควรส่งเสริมให้ผู้เรียนควบคุมอารมณ์ตนเองได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.45) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กิจกรรมแนะแนวควรส่งเสริมทักษะการอ่าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.64)

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสิงห์บุรี ระหว่างภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

ผลการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสิงห์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ระหว่างภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 พบว่าในภาพรวมนักเรียนมีทัศนคติต่อกิจกรรมแนะแนวที่จัดในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบรายข้อ พบว่าทุกข้อนักเรียนมีทัศนคติต่อกิจกรรมแนะแนวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี

ในภาคเรียนที่ 1/2562 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสิงห์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มีทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมแนะแนวควรให้ความสำคัญกับการวางแผนการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.69) รองลงมาคือ กิจกรรมแนะแนวควรให้ความสำคัญกับการวางแผนการศึกษาต่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.68) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กิจกรรมแนะแนวควรส่งเสริมทักษะการอ่าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.76) ทั้งนี้อาจเนื่องจากพื้นฐานความรู้ความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวมีเพียงด้านเดียว คือ การแนะแนวทางการศึกษาต่อ แต่ในความเป็นจริงแล้วกิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งครูแนะแนวทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนว ให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อ และการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ กิจกรรมแนะแนว ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี และมีความสุข และแต่ภายหลังจากที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมแนะแนวในภาคเรียนที่ 2/2562 โดยจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมขอบข่ายงานแนะแนวทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัว และสังคม เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายอย่างตื่นตัว สอดคล้องกับหลักการสอนของครูแห่งศตวรรษที่ 21 พบว่า นักเรียนมีทัศนคติต่อกิจกรรมแนะแนวในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.31) ทั้งนี้เนื่องมาจากครูผู้สอน (ผู้วิจัย) ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจกิจกรรมแนะแนวได้อย่างประสิทธิภาพ ส่งผลให้ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปิน ยุระรัช (2550) ได้ศึกษาความแตกต่างระหว่างทัศนคติกับความเชื่อ ค่านิยม และความคิดเห็น คำว่าทัศนคตินี้มีคำอื่น ๆ ที่มักใช้ปะปนกันอยู่เสมอ เช่น คำว่าความเชื่อ (Belief) ค่านิยม (Value) และความคิดเห็น (Opinion) เป็นต้น ดังนั้น ในการศึกษาหรือการวัดทัศนคติ ถ้าผู้วัดมีความเข้าใจในนิยามและขอบเขตของทัศนคติอย่างแท้จริงแล้ว ก็จะทำให้การศึกษาหรือการวัดนั้นเป็นไปอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพและบรรลุตามจุดมุ่งหมายทัศนคติกับความเชื่อ ในการศึกษาทัศนคติบางครั้งเรามักจะพบว่ามีการใช้คำว่าทัศนคติ กับความเชื่อปะปนกันอยู่เสมอ แต่โดยแท้จริงแล้วทัศนคติและความเชื่อมีความหมายที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560–2564) ถือเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นกฎหมายบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2564 นั้น มีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคอนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสิงห์บุรี ระหว่างภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

ผลการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสิงห์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ระหว่างภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีทัศนคติต่อกิจกรรมแนะแนวที่จัดในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบรายข้อ พบว่า ทุกข้อนักเรียนมีทัศนคติต่อกิจกรรมแนะแนวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากในภาคเรียนที่ 2 นักเรียนได้รับการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมแนะแนวครบองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการศึกษา จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มศักยภาพ รู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียนหรือการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีวิธีการเรียนรู้ และสามารถวางแผนการเรียนหรือการศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม 2) ด้านอาชีพ จัดให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้และเข้าใจโลกของงานอาชีพอย่างหลากหลาย มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ และ 3) ด้านส่วนตัวและสังคม จัดให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าของตนเอง และผู้อื่น รักสิ่งสิ่งแวดล้อม มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการมีชีวิตที่ดีมีคุณภาพ มีทักษะชีวิต และสามารถปรับตัวดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์และได้เรียนรู้ที่จะเข้าใจและดึงความถนัดของตนเองออกมาใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Oppenheim (1966) ได้ศึกษาทัศนคติมีมาตั้งแต่สมัยแรกเริ่มของจิตวิทยาสังคม และเป็นมโนทัศน์หนึ่ง

ได้รับความสนใจจากนักจิตวิทยาสังคมเป็นจำนวนมากในทุกยุคทุกสมัย เพราะทัศนคติมีความสำคัญต่อชีวิตของคนในแง่มุมต่าง ๆ เช่น การเมืองการปกครอง การแต่งงาน ศาสนา นิสัย การรับประทานอาหาร การศึกษา แฟชั่น การอบรมเลี้ยงดู การแข่งขัน การสื่อสาร เป็นต้น ด้วยเหตุที่ทัศนคติมีความสำคัญดังกล่าวนี้ นักจิตวิทยาจึงพยายามคิดค้นและพัฒนาวิธีการต่าง ๆ เพื่อวัดทัศนคติของคน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญญลวีร์ นางนุช (2552) ได้ศึกษาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเปรียบเทียบการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) การรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านความต้องการและความรู้สึกของตนเอง ด้านการแสวงหาแบบอย่างที่ดีและเหมาะสมกับตนเอง ด้านความสนใจ ความถนัดด้านที่เกี่ยวกับการเรียนและอาชีพ ด้านความรักนับถือตนเองและผู้อื่น และด้านการแก้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และ 2) การรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติควรใช้ระยะเวลามากกว่า 1 ภาคเรียน เนื่องจากทัศนคติเป็นสิ่งที่อยู่คงทนจึงอาจจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ในระยะเวลาเพียง 1 ภาคเรียน ผู้วิจัยควรปรับระยะเวลาในการเปรียบเทียบทัศนคติเป็น 1 ปีการศึกษาหรือมากกว่า
2. ในการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียน ผู้สอนควรชี้แจงรายละเอียดของจุดประสงค์ในการศึกษาให้ชัดเจนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามความจริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยในด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียน เช่น เพศ อายุ ระดับผลการเรียน ครอบครัว เป็นต้น

3. ควรพัฒนาแนวทางในการปรับทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น เช่น พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทัศนคติของนักเรียน พัฒนาศักยภาพในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติต่อกิจกรรมแนะแนวที่ดีขึ้น เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ณัฐวิจิตร นงนุช. (2552). *ผลของกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3*. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โรงเรียนสิงห์บุรี. (2562). *หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5*. สิงห์บุรี: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุบิน ยุระรัช. (2550). *ทฤษฎีการวัดทัศนคติ*. เข้าถึงได้จาก <http://www.Avelable:www.blaggang.com/riewoliary.php?=inthederk&menth=06-2007&date=27&group=2&glog=27> 6 เมษายน 2561.
- Best, J.W. (1981). *Research in Education*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Oppenheim, A.N. (1966). *Questionnaire Design and Attitudes Measurement* (2nd ed.). New York: Basic Books.